

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Sžsk/67/2018
Identifikačné číslo spisu: 3017200454
Dátum vydania rozhodnutia: 29.05.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:3017200454.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Judity Kokolevskej a JUDr. Sone Langovej, v právnej veci žalobcu: Ľ. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom H., proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor peňažných príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a posudkových činností, so sídlom Špitálska 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. UPS/US1/SSVOPPKPC2/SOC/2017/10678/JH zo dňa 10. októbra 2017, o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 18Sa/20/2017-56 zo dňa 12. apríla 2018 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 18Sa/20/2017-56 zo dňa 12. apríla 2018 z a m i e t a .

Žalobcovi voči sťažovateľovi p r i z n á v a úplnú náhradu trov kasačného konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trenčíne rozsudkom, č. k. 18Sa/20/2017-56 zo dňa 12.04.2018, zrušil žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného, č. UPS/US1/SSVOPPKPC2/SOC/2017/10678/JH zo dňa 10.10.2017 podľa § 191 ods. 1 písm. c/ a f/ SSP a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Žalobcovi nepriznal náhradu trov konania.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia krajský súd uviedol, že žalobou napadnutým rozhodnutím žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, č. TN1/OPPKPČ/SOC/2017/45544-6 zo dňa 10.07.2017, ktorým podľa § 17 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o peňažných príspevkoch“ alebo „zákon č. 447/2008 Z. z.“), žalobcovi nebol priznaný peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla. Prvostupňový správny orgán konštatoval, že žalobca nie je odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, z ktorého dôvodu nespĺňa zákonnú podmienku na kompenzáciu zvýšených výdavkov

súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla.

3. Krajský súd konštatoval, že z obsahu administratívneho spisu vyplynulo, že žalovaný nespochybňuje skutočnosť, že žalobca trpí inkontinenciou moču III. stupňa, keď v súvislosti s uvedeným ho kompenzuje iným príspevkom. Správny orgán uzavrel, že žalobca nie je odkázaný na individuálnu dopravu, pretože je schopný sa k prostriedkom verejnej hromadnej dopravy dostať, nastúpiť do nich, vystúpiť z nich, udržať sa a zvládnuť inú situáciu v prostriedkoch verejnej hromadnej dopravy. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia sa žalovaný o úniku stolice nezmieňuje a k uvedenej inkontinencii sa vôbec nevyjadruje napriek skutočnosti, že žalobca v odvolaní argumentoval aj inkontinenciou stolice, o čom predložil lekársku správu od MUDr. E.. Sporným zostalo, či žalobca trpí súčasne aj únikom stolice.

4. Krajský súd vychádzal z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, ktorého súčasťou nie sú vyjadrenia o nekompetentnosti MUDr. E. - urológa, obsiahnuté len vo vyjadrení k žalobe. Na tieto tvrdenia preto neprihliadol. Správny orgán sa vo svojom rozhodnutí s lekárskou správou uvedeného špecialistu nevysporiadal, hoci bola súčasťou administratívneho spisu už v čase vydania jeho rozhodnutia.

5. Základným cieľom konania o kompenzácii je podpora sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti, vrátane nepriameho zabezpečenia nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb tejto osoby, za jej aktívnej účasti, pri zachovaní jej ľudskej dôstojnosti, a minimalizácia sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia, ktoré nie je postihnutá osoba schopná prekonať vlastným úsilím a prostriedkami. Je potrebné, aby správny orgán v rámci právneho posúdenia veci zohľadnil všetky zdravotné ťažkosti dotknutej osoby a následky, ktoré pre túto osobu z týchto postihnutí vyplývajú aj s poukazom na zákonom stanovenú podmienku, že takáto preprava verejnými hromadnými prostriedkami sa bude realizovať na rovnakom základe s ostatnými fyzickými osobami a pri rešpektovaní prirodzenej dôstojnosti žalobcu.

6. Inkontinencia moču predstavuje pre postihnutú osobu spoločenský a hygienický problém a ovplyvňuje každodenný život postihnutej osoby, znižuje kvalitu života, zhoršuje celkový stav pacienta a spôsobuje izoláciu. Uvedené sociálne následky nie je možné v prípadoch závažnej inkontinencie odstrániť len „plienkovaním“ pacienta.

7. Krajský súd uviedol, že v ďalšom konaní bude úlohou správneho orgánu komplexne vyhodnotiť správu MUDr. E. aj vo vzájomnej súvislosti k ostatným dôkazom, zaujať k nej stanovisko a posúdiť obmedzenia vyvolané inkontinenciou nielen z pohľadu jej dopadu na celkový zdravotný stav žalobcu, ale aj na jeho spoločenský život.

8. Vzhľadom na uvedené skutočnosti nie je možné zúžiť odkázanosť fyzickej osoby na individuálnu prepravu len na jej schopnosť za určitých okolností nastúpiť a vystúpiť do prostriedku verejnej hromadnej dopravy a zvládať v ňom inú situáciu.

9. Voči rozsudku Krajského súdu v Trenčíne podal žalovaný (ďalej aj „sťažovateľ“) v zákonom určenej lehote kasačnú sťažnosť podľa § 440 ods. 1 písm. g/ SSP.

10. Podľa sťažovateľa je na základe lekárskeho správ neurológa a urológa dokladovaná inkontinencia moču III. stupňa, pričom posudkový lekár uvádzal, že v nich nie je uvedený objektívny záver, že žalobca má inkontinenciu stolice. V anamnéze (vlastné vyjadrenie žalobcu k svojmu ochoreniu) z neurologického vyšetrenia zo dňa 13.02.2017 sa žalobca nezmieňuje o inkontinenciu stolice, iba pri predpísaní absorpčných pomôcok je uvedená diagnóza inkontinencia stolice - kombinovaná s inkontinenciou moču. V tomto vyšetrení nie je odborne popísaný spôsob objektívneho zistenia tejto diagnózy a navyše, stanovenie tejto diagnózy patrí do kompetencie proktológa, prípadne neurológa a nie urológa. Z uvedeného dôvodu túto diagnózu u žalobcu nebolo možné akceptovať ako zdokladovanú.

11. S poukazom na uvedené skutočnosti bolo podľa názoru žalovaného v predmetnej veci v správnom

konaní rozhodnuté v súlade so zákonom. V rozhodnutí boli presne konkretizované rozhodujúce skutočnosti, na základe ktorých bolo rozhodnuté o tom, že žalobca nie je odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, čo je základným zákonným predpokladom na vydanie parkovacieho preukazu (sťažovateľ mal zrejme na mysli parkovací preukaz na kompenzáciu zvyšných výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla).

12. Na základe uvedených dôvodov navrhol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, aby napadnuté rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

13. Žalobca vo svojom vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že posudkový lekár spochybnil lekársku správu MUDr. A. E. zo dňa 05.04.2017, v ktorej je výslovne potvrdená diagnóza inkontinencia stolice. Predmetné vyjadrenie posudkového lekára žalovaného zo dňa 07.11.2017 bolo vytvorené po vydaní napadnutého rozhodnutia ako príloha vyjadrenia žalovaného k žalobe a nebolo obsiahnuté v odôvodnení napadnutého rozhodnutia. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia žalovaný výslovne uviedol: „... urológ popisuje inkontinenciou moču III. stupňa, o úniku stolice sa nezmieňuje“. Vyjadrenie posudkového lekára zo dňa 07.11.2017 teda nemôže mať vplyv na posudzovanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného, vydaného dňa 09.10.2017.

14. Žalobca poukázal na ustanovenie § 11 ods. 4, 5, 9 zákona č. 447/2008 Z. z. a uviedol, že bolo povinnosťou posudkového lekára vo svojom posudku zohľadniť všetku zdravotnú dokumentáciu predloženú žiadateľom, a ak mal pochybnosti o správnosti diagnostického záveru, mal požiadať poskytovateľa zdravotnej starostlivosti o kompletizáciu lekárskeho nálezu a predvolať žiadateľa na posúdenie zdravotného stavu. Spochybnil relevantnosť odbornej literatúry, na ktorú žalovaný poukazoval. Sám poukázal na všeobecne známe skutočnosti týkajúce sa predmetného zdravotného problému a inú odbornú literatúru.

15. Vyslovil názor, že pre rozhodnutie nie je postačujúce, aby správny orgán bez ďalšieho, formálne a nekriticky, prevzal nedostatočne zdôvodnený záver posudkového lekára, ktorý je v priamom rozpore s predloženou zdravotnou dokumentáciou, ale je potrebné, aby správny orgán náležite dbal na dostatočné, jasné a zrozumiteľné, presvedčivé a úplné zdôvodnenie, ako aj uvedenie konkrétnych odborných argumentov, na základe ktorých bol lekársky záver vyvodенý, a to v čase pred vydaním rozhodnutia v správnom konaní. V tejto súvislosti poukázal na právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, vyjadrený v rozsudku, sp. zn. 9Sžso/95/2014, v zmysle ktorého vyplýva pre žalovaného povinnosť, vysporiadať sa s otázkou, či podklady na vypracovanie komplexného posudku boli úplné, objektívne a presvedčivo odôvodnené, bez rozporov s inými, v konaní predloženými dôkazmi a tvrdeniami, ako napr. správami z odborných vyšetrení. Ak tomu tak nie je, tak je potrebné komplexný posudok doplniť a rozpory odstrániť. Posudok nepredstavuje a ani nemôže predstavovať jediný podklad rozhodnutia vo význame skutkovom, v konaní podľa zákona č. 447/2008 Z. z., na čo bolo poukázané v rozsudku najvyššieho súdu, sp. zn. 1Sžso/6/2015.

16. Zdôraznil, že základným cieľom konania o kompenzáciách je podpora sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti, vrátane nepriameho zabezpečenia nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb za jej aktívnej účasti, pri zachovaní jej ľudskej dôstojnosti, minimalizácia sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia, ktoré nie je postihnutá osoba schopná prekonať vlastným úsilím a prostriedkami ako aj zmiernenie jej nepriaznivej sociálnej situácie. Žalovaný svojou činnosťou daný cieľ znemožňuje napriek jednoznačným a nevyvrátiteľným faktom.

17. Na základe uvedených dôvodov žalobca žiadal kasačnú sťažnosť zamietnuť.

18. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP), po zistení, že kasačnú sťažnosť podal včas účastník konania, preskúmal vec v rozsahu kasačnej sťažnosti bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

19. Z obsahu administratívneho spisu kasačný súd zistil, že žalobca doručil orgánu verejnej správy dňa 04.05.2017 žiadosť o poskytnutie peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky motorového vozidla. Dňa 26.06.2017 bol vypracovaný komplexný posudok orgánom verejnej správy 1. stupňa, v ktorom bolo konštatované, že žiadateľ je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, s mierou funkčnej poruchy 50 %. Z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia nie je odkázaný na sprievodcu ani na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom. Bolo v ňom skonštatované, že žalobca nemá obmedzenú schopnosť sebaobsluhy, tieto úkony si môže zabezpečiť sám a rovnako tak aj úkony starostlivosti o domácnosť, prípadne súvisiace so základnými sociálnymi aktivitami. Z komplexného posudku vyplynulo, že sociálne dôsledky zdravotného postihnutia žalobcu sú kompenzované peňažným príspevkom na zvýšené výdavky súvisiace s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia. Na základe tohto posudku bolo vydané prvostupňové rozhodnutie zo dňa od 10.07.2017, ktorým nebolo vyhovené žiadosti poskytnutie peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky motorového vozidla.

20. Voči rozhodnutiu prvostupňového orgánu verejnej správy podal žalobca odvolanie. Na základe odvolania bol vyhotovený komplexný posudok zo dňa 22.09.2017, podľa ktorého predstavuje miera funkčnej poruchy u žalobcu 50 % podľa prílohy č. 3, časť XII. A. bod 1 písm. d/ zákona č. 447/2008 Z. z., a preto je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím. Žiadna iná kompenzácia, okrem peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia podľa prílohy č. 6, skupina III., písm. b/ zákona, sa nenavrhol. V komplexnom posudku bolo opätovne skonštatované, že žalobca nie je odkázaný na sprievodcu ani na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom. V posudku sa uvádza, že neurologickým vyšetrením nebola u žalobcu konštatovaná inkontinencia stolice.

21. Zo žalobou napadnutého rozhodnutia. vychádzajúceho z komplexného posudku zo dňa 22.09.2017 vyplýva, že žalobca je po operácii driekovej chrčtice a následnej stabilizácii, nálezy oproti roku 2015, kedy bol naposledy posudzovaný, sa nezmenili. Žalobca chodí bez opory a pomôcok, chôdza je bez postihnutia a netrpí praktickou ani úplnou slepotou oboch očí. V rozhodnutí je uvedené, že urológ popisuje inkontinenciu moču III. stupňa, o úniku stolice sa nezmieňuje. K námietke žalobcu, ktorý v odvolaní tvrdil, že trpí úplnou inkontinenciou moču III. stupňa kombinovanou s inkontinenciou stolice sťažovateľ uviedol, že posudkový lekár zohľadnil všetky lekárske nálezy, nachádzajúce sa v spisovej dokumentácii.

22. Kasačný súd sa oboznámil so zdravotnou dokumentáciou žalobcu nahliadnutím do spisu žalovaného predloženého Krajskému súdu v Trenčíne v konaní č. 14Sa/16/2017, v súvisiacej veci č. UPS/US1/SSVOPKPC1/SOC/2017/9521 o vydanie parkovacieho preukazu pre osobu s ťažkým zdravotným postihnutím z dôvodu, že v tejto sa nachádzali lekárske správy predložené žalobcom, z ktorých vychádzali lekárske posudky a rozhodnutia orgánov verejnej správy oboch stupňov.

23. Z lekárskeho nálezu na účely konania, vyhotoveného MUDr. C. C. (všeobecným lekárom, bez uvedenia čitateľného dátumu), v časti II. Objektívny nález, vyplýva porucha kontinencie moču a stolice. Inkontinencia moču III. stupňa vyplýva z lekárskeho nálezu urológa, MUDr. A. E. zo dňa 05.04.2017. Z textu predmetnej lekárskej správy vyplýva, že pacient udáva trvalý únik moču niekoľkokrát cez deň aj v noci, k úniku dochádza aj v ľahu, pri zmene polohy. Stav úniku moču si vyžaduje absorpčné pomôcky, ktorých potrebné vlastnosti sú v správe špecifikované. Ďalej sa v správe uvádza, že sa jedná o predpis absorpčných pomôcok u pacienta s diagnózou: e) inkontinencia stolice - kombinovaná s inkontinenciou moču. Zároveň sa v závere predmetnej správy uvádza: „inkontinencia moču sk. III kompletná U99.02“, čo zodpovedá trvalej kombinovanej inkontinencii moču a stolice.

24. Z lekárskej správy MUDr. E. A. (hematologická ambulancia) zo dňa 20.02.2017 vyplýva, že žalobcovi bola diagnostikovaná monoklonálna gamapatia, neurológom verifikovaná polyneuropatia senzitívna, axonálna. V správe sa nachádza odporúčanie vyhýbať sa priestorom s väčším počtom ľudí ako prevencia získania infekcie. V lekárskejších nálezoch z absolvovaných vyšetrení špecialistov z roku

2017 (gastroenterologické, hematologické, chirurgické, neurologické, urologické) nevyplýva, že by žalobca pred ktorýmkoľvek lekárom udával únik stolice, príp. že by z dôvodu úniku stolice absolvoval odborné lekárske vyšetrenie.

25. Podľa § 2 ods. 3 zákona o peňažných príspevkoch, ťažké zdravotné postihnutie je zdravotné postihnutie s mierou funkčnej poruchy najmenej 50 %.

26. Podľa ust. § 11 ods. 2, 3, 4, 6, 8, 9, 13 a 15 zákona o peňažných príspevkoch, lekársku posudkovú činnosť vykonáva posudkový lekár príslušného orgánu. Posudkový lekár pri vykonávaní lekárskej posudkovej činnosti spolupracuje najmä s lekárom so špecializáciou v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo a s lekárom so špecializáciou v špecializačnom odbore pediatria, ktorý poskytuje všeobecnú ambulanciu starostlivosť pre deti a dorast, alebo s lekárom so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore a sociálnym pracovníkom príslušného orgánu. Pri výkone lekárskej posudkovej činnosti posudkový lekár vychádza z aktuálneho lekárskeho nálezu na účely kompenzácie, na účely preukazu, na účely parkovacieho preukazu, na účely posudzovania fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby vykonávať opatrovanie a posudzovania fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím udeliť písomný súhlas podľa § 40 ods. 6 (lekársky nález), ak tento zákon neustanovuje inak. Vzor lekárskeho nálezu je uvedený v prílohe č. 1. Ak fyzická osoba v priebehu konania vo veciach kompenzácie, preukazu alebo parkovacieho preukazu predloží ďalšiu zdravotnú dokumentáciu, ktorá nie je obsahom lekárskeho nálezu, posudkový lekár túto zdravotnú dokumentáciu posúdi a zohľadní ju v lekárskom posudku. Lekársky nález je na účely tohto zákona aktuálny, ak nie je starší ako šesť mesiacov. Posudkový lekár môže vychádzať aj z lekárskeho nálezu, ktorý je starší ako šesť mesiacov, ak je podľa posudkového lekára zdravotný stav fyzickej osoby chronický s trvalým poškodením a miera funkčnej poruchy je definitívna a od ďalšej liečby nemožno očakávať zlepšenie. Posudkový lekár môže predvolať fyzickú osobu na posúdenie jej zdravotného stavu, ak má pochybnosti o správnosti diagnostického záveru vyplývajúceho z predloženého lekárskeho nálezu alebo je potrebné overiť objektivnosť alebo úplnosť diagnostického záveru. V ostatných prípadoch posudkový lekár vykoná posúdenie bez prítomnosti posudzovanej fyzickej osoby. Na účely parkovacieho preukazu lekársky posudok obsahuje mieru funkčnej poruchy, vyjadrenie, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, vyjadrenie, či fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo či fyzická osoba má praktickú alebo úplnú slepotu oboch očí a termín opätovného posúdenia zdravotného stavu. Ak je miera funkčnej poruchy fyzickej osoby menej ako 50 %, lekársky posudok obsahuje len mieru funkčnej poruchy, vyjadrenie, že nejde o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím a odôvodnenie tohto vyjadrenia.

27. Podľa § 12 ods. 1 až 4 zákona o peňažných príspevkoch v účinnom znení, na účely kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu posudkový lekár určuje mieru funkčnej poruchy v desiatkach percent podľa druhu zdravotného postihnutia uvedeného v prílohe č. 3. Ak má fyzická osoba viac funkčných porúch, miera funkčnej poruchy sa určí podľa miery funkčnej poruchy zodpovedajúcej druhu zdravotného postihnutia s najvyšším percentuálnym ohodnotením. Mieru funkčnej poruchy určenej podľa odsekov 1 a 2 možno zvýšiť o 10 % s prihliadnutím na ďalšie funkčné poruchy, ktoré ovplyvňujú zdravotné postihnutie s najvyšším percentuálnym ohodnotením tak, že spôsobujú znevýhodnenie. Miera funkčnej poruchy, ktorá nie je uvedená v prílohe č. 3, sa určí podľa miery funkčnej poruchy, ktorá je svojím charakterom a rozsahom najviac porovnateľná s mierou funkčnej poruchy uvedenou v prílohe č. 3.

28. Podľa § 14 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z. z. v účinnom znení, fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, ak nie je schopná na rovnakom základe s ostatnými fyzickými osobami a pri rešpektovaní jej prirodzenej dôstojnosti:

- a) premiestniť sa k vozidlu verejnej hromadnej dopravy osôb a k prostriedku železničnej dopravy a späť,
- b) nastupovať do vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb a do prostriedku železničnej dopravy, udržať sa v ňom počas jazdy a vystupovať z vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb a z prostriedku železničnej dopravy alebo

c) zvládnuť z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia inú situáciu vo vozidle verejnej hromadnej dopravy osôb a v prostriedku železničnej dopravy najmä z dôvodu poruchy správania pri duševných ochoreniach, vertebrobasilárnej insuficiencie s ťažkými závratmi, straty dvoch končatín, kardiopulmonálnej nedostatočnosti ťažkého stupňa, ťažkej poruchy sfinkterov alebo cystickej fibrózy s pľúcnyimi a gastrointestinálnymi prejavmi.

29. Podľa § 53 ods. 1 a 2 zákona o peňažných príspevkoch, na konanie vo veciach kompenzácie, na konanie o preukaze a na konanie o parkovacom preukaze sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní (zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, správny poriadok) s odchýlkami uvedenými v odseku 2, ak tento zákon neustanovuje inak. Ustanovenia § 18 ods. 3, § 33 ods. 2, § 60, § 61 až 68 všeobecného predpisu o správnom konaní sa nevzťahujú na konanie vo veciach kompenzácie, na konanie o preukaze a na konanie o parkovacom preukaze.

30. Podľa § 3 ods. 1 a ods. 5 veta prvá zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok), správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností. Rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci.

31. Podľa § 32 ods. 1 správneho poriadku, správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Prítom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

32. Kasačný súd sa oboznámil s lekárskymi správami a nálezmi, ktoré žalobca predložil orgánom verejnej správy pred vydaním žalobou napadnutého rozhodnutia. Z predložených lekárskejších správ vyhotovených odbornými lekármi, v časti popisu subjektívneho stavu žalobcu nevyplýva, že by tento pred niektorým z odborných lekárov, v priebehu sledovaných rokov, popisoval únik stolice. Z lekárskej správy urológa, MUDr. A. E. zo dňa 05.04.2017 však zároveň nie je zrejmé, na základe akých skutočností a vyšetrení dospel k svojmu záveru a diagnóze o kombinovanej inkontinencii moču a stolice u žalobcu.

33. Kasačný súd zistil, že prejednávaná vec sa týka totožných žalobných dôvodov, o ktorých už bolo vo vzťahu k žalobcovi rozhodnuté v inom prípade, v konaní pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky č. k. 9Sžsk/50/2018. Rozhodnutie sťažovateľa v posudzovanej veci vychádza z tých istých skutkových zistení a postoj kasačného súdu k danému problému je totožný ako v prípade veci, v ktorej bol vydaný rozsudok, č. k. 9Sžsk/50/2018 zo dňa 27.02.2019.

34. V súlade s ustanovením § 140 SSP najvyšší súd poukazuje na znenie odôvodnenia predmetného rozsudku s druhovo obdobným predmetom konania, v ktorom sa v bodoch 33 až 37 uvádza: „ 33. Je potrebné súhlasiť s názorom žalovaného, uvedenom vo vyjadrení k žalobe, že nie je v kompetencii urológa vykonávať vyšetrenie a diagnostikovať ochorenia súvisiace s vylučovaním prostredníctvom hrubého čreva. Nemožno však súhlasiť s jeho konštatovaním uvedenom v žalobou napadnutom rozhodnutí ako i v komplexnom posudku, ktorý tvoril podklad pre rozhodnutie, že: „... urológ popisuje inkontinenciu moču III. stupňa, o úniku stolice sa však nezmieňuje“. Tvrdenie žalovaného v tomto smere je rozporné s obsahom lekárskej správy MUDr. A. E. zo dňa 05.04.2017, v ktorej konštatuje u žalobcu kombinovanú inkontinenciu moču a stolice, čomu zodpovedá aj tam uvedené kódové označenie diagnózy „U99.02“. V rozhodnutí žalovaného, na základe tohto dôvodu, došlo k rozporu, ktorý v konaní nebol odstránený.

35. V zmysle ustanovenia § 11 ods. 2 a 9 zákona č. 447/2008 Z. z., posudkový lekár spolupracuje s lekárom so špecializáciou v príslušnom špecializovanom odbore a v prípade pochybnosti o objektívnosti lekárskejších správ si môže predvolať fyzickú osobu na posúdenie jej zdravotného stavu. Zároveň je povinnosťou orgánov verejnej správy v záujme ochrany práv a záujmov účastníkov konania, podľa § 3 ods. 1, 5 a § 32 ods. 1 správneho poriadku, aby rozhodnutie vychádzalo zo spoľahlivo zisteného stavu

veci a za účelom zistenia presného, úplného a skutočného stavu veci je povinný si obstarat' potrebné podklady pre rozhodnutie, pričom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

36. Podľa § 47 ods. 3 správneho poriadku, v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia. Vychádzajúc z vyššie uvedenej právnej úpravy povinnosťou správneho orgánu je rozhodnutie odôvodniť tak, aby jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom bolo zrejmé, z akých podkladov pri svojom rozhodovaní vychádzal, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie a z akých dôvodov, jasne a výstižne vysvetlil, akými úvahami sa riadil pri hodnotení skutkových a právnych okolností namietaných v konaní a aby odpovedal na najdôležitejšie otázky vo vzťahu k hmotnoprávnemu nároku, ktorý bol predmetom správneho konania. Problematike náležitého odôvodnenia rozhodnutia venoval pozornosť vo svojej judikatúre aj Ústavný súd SR (napr. v nálezoch sp. zn. I. ÚS 243/07, I. ÚS 114/08, III. ÚS 36/2010), v ktorých konštatoval, že procesnoprávny rámec rozhodovania predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu; jedným z týchto princíпов, predstavujúcim súčasť práva na spravodlivý proces a vylučujúcim ľubovôľu pri rozhodovaní, je povinnosť súdov ako aj orgánov verejnej správy svoje rozhodnutia odôvodniť v súlade so zákonnou úpravou. Z odôvodnenia totiž musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Povinnosť súdu ako aj orgánu verejnej správy je presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť, pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Orgán štátnej moci by mal vo svojej argumentácii, obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia, dbať aj na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, ako aj závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale aj spravodlivé a presvedčivé, odôvodnenie má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné a je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania. Nedostatky odôvodnenia zakladajú vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia. Uvedenou problematikou sa už viackrát zaoberal aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý konštatoval, že rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (napr. García Ruiz c. Španielsku zo dňa 21.01.1999). Judikatúra EŠEP a ani Ústavného súdu SR pritom nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument.

37. Z obsahu žalobou napadnutého rozhodnutia sťažovateľa nie je zrejmé, akým spôsobom sa vysporiadal s námietkou žalobcu uvedenou v odvolaní voči prvostupňovému rozhodnutiu a žalobe, že v jeho prípade bola splnená podmienka odkázanosti na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom podľa § 14 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z. z., z dôvodu ťažkej poruchy sfinkterov, za ktorú žalobca považuje existenciu ťažkej poruchy aspoň jedného z vylučovacích zvieráčov, v dôsledku čoho dochádza buď k úniku moču alebo k úniku stolice, t. j., že nie je potrebná kombinácia súčasného ťažkého úniku moču a stolice. Stanovisko sťažovateľa k uvedenému bolo obsiahnuté až vo vyjadrení k žalobe, resp. v ďalších podaniach, ktoré však pri posudzovaní zákonnosti napadnutého rozhodnutia nebolo možné zohľadniť.

38. V lekárskej správe MUDr. Ľ. A. (hematologická ambulancia) zo dňa 20.02.2017, ktorú žalobca pripojil k svojej žiadosti, sa v súvislosti s diagnostikovaným ochorením (monoklonálna gamapatia, neurológom verifikovaná polyneuropatia senzitivna, axonálna) nachádza odporúčanie, vyhýbať sa priestorom s väčším počtom ľudí ako prevencia získania infekcie. Je zrejmé, že používaním prostriedkov hromadnej prepravy nemôže dôjsť k naplneniu predmetného odporúčania, pričom posudkový lekár ani sťažovateľ na uvedenú skutočnosť neprihliadali a s touto sa riadne nevysporiadali.“.

39. Kasačnému súdu sa na základe vyššie uvedeného javí aj v tomto prípade odôvodnenie napadnutého rozhodnutia žalovaného ako nedostatočné, porušujúce zásady správneho konania podľa § 3 ods. 1 a ods. 5 prvá veta a § 34 ods. 1, 47 ods. 3 správneho poriadku.

40. Kasačný súd nebol vo veci viazaný sťažnostnými bodmi (§ 453 ods. 2, prvá veta za bodkočiarkou v spojitosti s ust. § 203 ods. 2 SSP).

41. Najvyšší súd Slovenskej republiky vyhodnotil kasačnú sťažnosť sťažovateľa za nedôvodnú, a preto ju podľa § 461 SSP zamietol.

42. O náhrade trov kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 v spojitosti s ust. § 167 ods. 1 SSP a úspešnému žalobcovi priznal voči sťažovateľovi úplnú náhradu trov kasačného konania. O výške náhrady trov tohto konania rozhodne Krajský súd v Trenčíne po právoplatnosti tohto rozsudku v súlade s ust. § 175 ods. 2 SSP.

43. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.